

KONINKRIJK BELGIE.ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, achtste kamer, de 4e oktober 1984 door de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van decreet "houdende instelling van een Investeringsfonds ter verdeling van de subsidies voor bepaalde werken, leveringen en diensten, die in het Vlaamse Gewest door of op initiatief van de gemeenten worden uitgevoerd", heeft de 11e oktober 1984 het volgend advies gegeven :

Het voor advies voorgelegde voorontwerp van decreet beoogt een fundamentele wijziging in de wijze waarop de gemeenten en de intercommunale verenigingen voortaan over bepaalde, door het Vlaamse Gewest toegekende toelagen zullen kunnen beschikken.

De subsidiëring van bepaalde werken, leveringen en diensten, waarvan de Executieve de lijst zal bepalen, zal niet meer gebeuren door een in ieder afzonderlijk geval door de hogere overheid te nemen beslissing, maar wel langs een Investeringsfonds om dat zal worden gespijsd door een jaarlijks op de begroting van het Vlaamse Gewest uit te trekken krediet. De Executieve zal jaarlijks, aan de hand van vijf in het ontwerp bepaalde objectieve criteria, het aandeel bepalen waarover elke gemeente in het genoemde Fonds zal kunnen beschikken en elke gemeente zal, binnen de perken van haar aandeel, zonder enige tussenkomst van de hogere overheid, "trekkingsrechten" kunnen uitoefenen voor de financiering van werken, leveringen en diensten die onder de regeling vallen tot beloop van het voor de betrokken uitgave bepaalde subsidiëringspercentage. De trekkingsrechten waarvan geen gebruik werd gemaakt, zullen tot tweemaal toe naar een volgend begrotingsjaar kunnen worden overgedragen.

+

Daar de adviesaanvraag werd ingediend met uitdrukkelijke verwijzing naar artikel 3, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, dient dit advies beperkt te blijven tot het onderzoek van de vraag of het voorgelegde ontwerp wel in al zijn aspecten kan worden ingepast in de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest. De diverse andere juridische vragen die het ontwerp doet rijzen, zullen in dit advies derhalve niet aan de orde worden gesteld.

+

Artikel 6, § 1, VIII, 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 bevestigt in algemene bewoordingen de bevoegdheid van de Gewesten inzake het toekennen van "toelagen voor werken uit te voeren door de provincies, door de gemeenten en door andere publiekrechtelijke rechtspersonen". Dezelfde bepaling maakt hierop echter een uitzondering "wanneer de werken betrekking hebben op een aangelegenheid waarvoor de nationale overheid of de Gemeenschappen bevoegd zijn".

In werkelijkheid zijn de Gewesten dus enkel bevoegd om toelagen toe te kennen voor zover ze daartoe ook nog in een andere bepaling van artikel 6, § 1, van de bijzondere wet een rechtsgrond kunnen vinden en is artikel 6, § 1, VIII, 3°, alleen maar een overbodige bevestiging - en trouwens onvolledige, want er is alleen sprake in van "toelagen voor werken" - dat de bevoegdheden die de Gewesten uit artikel 6, § 1, putten ook het recht omvatten om in die aangelegenheden aan de ondergeschikte besturen toelagen toe te kennen.

Zuiver formeel beschouwd, kan het voorgelegde voorontwerp van decreet - op één punt na, waarover straks meer - de toetsing aan de hiervoren aangegeven bevoegdheidsgrenzen doorstaan. De memorie van toelichting is in dit verband echter heel wat minder geruststellend, vermits het concrete voorbeeld waarop wordt gealludeerd (namelijk toelagen voor slachthuizen) wellicht betrekking heeft op een aangelegenheid die niet tot de bevoegdheid van de Gewesten behoort.

Het behoeft geen betoog dat, wanneer de Executieve in uitvoering van artikel 2 van het ontwerp zal bepalen welke soorten van toelagen onder de ontworpen regeling zullen vallen, zij zich uiteraard zal moeten houden aan de bevoegdheidsgrenzen zoals die hiervoren zijn aangegeven.

Ten slotte moet ook nog worden opgemerkt dat de kredieten tot stijving van het ontworpen Investeringsfonds niet op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap kunnen worden uitgetrokken, zoals in de artikelen 2 en 4 wordt bepaald, maar enkel op de begroting van het Vlaamse Gewest.

De Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest, ook al heeft de wetgever tussen beide een duidelijke institutionele binding willen tot stand brengen (zie artikel 1, § 1, tweede lid, van de bijzondere wet), zijn twee onderscheiden juridische entiteiten, waaraan de wetgever afzonderlijke rechtspersoonlijkheid heeft verleend (artikel 3 van de bijzondere wet). Daarbij komt dat de begrotingen van de Gemeenschappen en de Gewesten jaarlijks door hun respectieve Raden moeten worden vastgesteld (artikel 13, § 1, van de bijzondere wet) en dat de samenstelling van de Vlaamse Raad verschillend is naargelang hij zich over een aangelegenheid bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet dan wel over een aangelegenheid bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet heeft uit te spreken (zie artikel 50 van de bijzondere wet).

De Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest dienen derhalve onvermijdelijk elk een aparte begroting te hebben en in artikel 1 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen wordt dan ook terecht, naast de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, ook de begroting van het Vlaamse Gewest vermeld.

Dat neemt natuurlijk niet weg dat, binnen de grenzen van haar bevoegdheden, ook de Vlaamse Gemeenschap aan de ondergeschikte besturen toelagen kan toekennen en dat, ook voor die toelagen of voor sommige ervan, een soortgelijke regeling zou kunnen worden ingevoerd als die welke het voorwerp is van het thans voorgelegde voorontwerp van decreet. De daartoe nodige regelingen zouden door de Vlaamse Raad en de Vlaamse Executieve evenwel enkel kunnen worden getroffen

in een samenstelling die, blijkens respectievelijk de artikelen 50 en 76, § 1, van de bijzondere wet, een andere is als die waarin ze over gewestelijke aangelegenheden beslissen, en de vereiste kredieten zouden uitsluitend op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap kunnen worden uitgetrokken. Die bijzondere eisen brengen mee dat, in de huidige stand van de staatshervorming, een globale regeling, naar het voorbeeld van die van het hier onderzochte ontwerp, die tegelijk gemeenschapstoelagen en gewesttoelagen tot voorwerp zou hebben, niet tot de juridische mogelijkheden behoort.

De kamer was samengesteld uit

de Heren :	G. BAETEMAN,	kamervoorzitter,
	J. NIMMEGEERS,	staatsraden,
	J. BORRET,	
	S. FREDERICQ,	assessoren van de
	F. DE KEMPENEER,	afdeling wetgeving,
Mevrouw :	S. VAN AELST,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. A. VANDENDRIESSCHE,
auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

S. VAN AELST.

G. BAETEMAN.